

Skattelitteratur

Skattelitteratur

De nya bestämmelserna om beskattning av realisationsvinst, goodwill och ackumulerad inkomst av Nils G. Lindquist och Dag Helmers, Stockholm 1952. Wahlström & Widstrands deklara-tionshandböcker. Pris 6 kr 75 öre.

Nutidens läroböcker granskas ibland en smula omilt och nyligen betecknades några av dem av en recensent i dagspressen som "monster av viktighet, joller och tungroddhet". Recensenten förmenade, att en intressant och för självstudier lämplig lärobok bör å ena sidan av uppslaget innehålla en roande och rikt illustrerad skildring och på den andra ett torrt sammandrag av det väsentliga.

Skatteböcker äro också närmast ett slags läroböcker. Det känns då skönt att få en skattebok i handen som uppfyller dessa moderna krav. Kammarrättsrådet *Nils G. Lindquist* och bevillningsutskottets sekreterare *Dag Helmers* har nämligen lyckats förverkliga idén om att med lagom bocksprång över svårigheter och riksdagstryckt servera en ny skattebok, som handlar om de nya bestämmelserna om beskattning av realisationsvinst, goodwill och ackumulerad inkomst.

Boken är visserligen icke illustrerad men den presenterar riksdagstryckets gängse formler så att de blir begripliga för alla. Vår skattelitteratur — inklusive skattelagstiftningen — har ett stort behov av stilister med denna färdighet. Det är nämligen icke oväsentligt att taxeringsfolket i gemen får en lättfattig orientering om sådana skattespörsmål, där lek-mannainflytandet bäst gör sig gällande.

Med hänsyn till tillfällighetslagarnas nuvarande dominans är det med

glädje man konstaterar, att författarna ämnen denna gång gäller permanenta skattebestämmelser och att flertalet ändringar gynnar de skattskyldiga. Den som lär sig behärska nyheterna kan därför påräkna någon goodwill genom att låta gemene man draga fördel av förmåner, som eljest kanske ej observeras.

Trots all sakkunskap, som författarna besitter, måste en läsare med självaktning givetvis vara kritisk mot själva slutsatserna. Om kommunal-skattelagens grundläggande principer kommer förmodligen alltid råda delade meningar och boken förgrenar sig stundom till svåra och förut omskrivna spörsmål, som är olösta.

I det *inledande* kapitlet behandlas de fall då realisationsvinst kan beskattas som inkomst av rörelse och jordbruksfastighet. Redogörelsen hade i dessa praktiska fall kunnat göras något fylligare.

Beträffande RÅ 1939 ref. 39 är det sålunda att märka, att rörelsevinsten beräknades med utgångspunkt från att tomten ej stigit i värde. Vid rörelseinkomstens beräkning skall i princip tillgången värderas till anskaffningsvärdet vid rörelsens igångsättande, så att ej en dessförinnan skedd värdestegring beskattas.

Även uttalandena om skattefria realisationer av kreatur komma möjligen att missförstås. Vid partiell minskning av djurantalet kräves stark bevisning från den skattskyldige om att det föreligger en produktionsomläggning, t. ex. uppgifter om uppodlad betesmark eller stadigvarande minskning av arbetsfolk. Vid avyttring av hela eller väsentligaste delen (varmed på taxeringsnämnds-stadiet avses mer än 50 %) inställer sig frågan hur försäljningstillfällenas fördelning på flera tillfällen eller på flera beskattningsår inverkar. Det kan råda tvekan om svaret, men det

synes ej orimligt att tolka reglerna så att hela likviden blir skattefri, även för t. ex. kalvar, om det kan påvisas att redan vid första försäljningstillfället inträffat omständigheter som föranlett produktionsomläggningen. Något principiellt hinder föreligger ej mot att då nyssnämnda villkor uppfylles — anse total skattefrihet föreligga, ehuru realisationen fördelas på två beskattningsår.

I kapitlet om *avyttringen* hade kunnat tilläggas, att uppburen likvid vid nedslaktning på grund av mul- och klövsjuka av riksskatte-nämnden förklarats skattefri för jordbrukare, som deklarerar enligt kontantprincip. För jordbrukare, som har bokföringsmässiga grunder, torde skattefrihetsbestämmelsen i 35 § icke kunna åberopas vid 1954 års taxering.

I kapitlet om realisationsvinstens *beräkning* omnämnes, att kapitaliserade värdet av undantagsförmåner bör avräknas, såvitt angår förmåner förbehållna vid avyttring av jordbruksfastighet. Det föreligger sålunda icke en motsvarande rätt vid förbehåll om förmåner för säljarna vid avyttring av annan fastighet. Denna slutsats, som i bland kan modifieras (RÅ 1947 ref. 7), hade kunna varit förtjänt av några synpunkter.

Trots den kritik som måste följa alla icke bevisade omdömen är jag angelägen att upprepa att man har all anledning att tacka för denna deklara-tionshandbok. Förlaget — och många läsare — bör tillse att författare som kan skriva på detta sätt om skatter får fortsätta därmed.

C. A. N.

Vill Ni vara säkra på att erhålla alla nummer av

SKATTENYTT

redan från början av år 1953, måste prenumeration ske omedelbart.

Beträffande prenumera-tionsavgiftens storlek se vår prenumera-tionsanmälan i detta häfte!

Redaktionen